

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Kalatalousvaliokunta

2010/0094(NLE)

24.6.2010

SUOSITUSLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Salomonsaarten välisen kalastuskumppanuussopimuksen tekemisestä
(KOM(2010)0177 – C7-0000/2010 – 2010/0094(NLE))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Maria do Céu Patrão Neves

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI 5	
PERUSTELUT	6

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

**ehdotuksesta neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Salomonsaarten välisen kalastuskumppanuussopimuksen tekemisestä
(KOM(2010)0177 – C7-0000/2010 – 2010/0094(AVC))**

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (KOM(2010)0177),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin ja Salomonsaarten välisen kalastuskumppanuussopimuksen tekstin,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan ja 43 artiklan 2 kohdan, joiden mukaisesti neuvosto on pyytänyt hyväksyntää (C7-0000/2010),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 81 artiklan ja 90 artiklan 8 kohdan,
 - ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan suosituksen sekä budjettivaliokunnan ja kehitysyhteistyövaliokunnan lausunnot (A7-0000/2010),
1. antaa hyväksyntänsä järjestelyn tekemiselle;
 2. pyytää komissiota toimittamaan parlamentille sopimuksen 9 artiklassa tarkoitetun sekakomitean kokousten ja töiden perusteella tehdyt johtopäätökset sekä monivuotisen alakohtaisen ohjelman, johon viitataan pöytäkirjan 7 artiklan 2 kohdassa, sekä vuosittaisten arviointien tulokset; vaatii, että kalatalousvaliokunnan edustajien on saatava osallistua tarkkailijoina sopimuksen 9 artiklassa tarkoitetun sekakomitean kokouksiin ja työhön; pyytää komissiota esittämään Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen sopimuksen täytäntöönpanosta pöytäkirjan viimeisen soveltamisvuoden aikana ja ennen sopimuksen uudistamisesta käytäviä neuvotteluja.
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Salomonsaarten hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Kumppanuussopimusten taustaa

Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden välisten kahdenvälisten kalastussopimusten tekeminen on kuulunut yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) yleiseen käytäntöön tärkeänä osana sen ulkoista ulottuvuutta.

Kumppanuus-käsite otettiin käyttöön vuoden 2002 YKP:n uudistuksen yhteydessä, ja tarkoituksena oli vahvistaa näiden sopimusten taustalla olevaa yhteisön pyrkimystä tukea kumppanuusmaiden kalatalousalan kehitystä. Vuodesta 2004 alkaen kyseisiä sopimuksia alettiin kutsua kalastuskumppanuussopimuksiksi.

Kumppanuussopimuksissa EU sitoutuu edistämään vastuullista ja kestävää kalastusta kaikissa maailman osissa, joissa EU:n kalastusalueet harjoittavat kalastustoimintaa. Näin ollen kaikkien kalastuskumppanuussopimusten olisi perustuttava ennalta tehtyyn kattavaan käytettävissä olevien kalavarojen arviointiin, ja Euroopan unionin olisi lisäksi muun muassa varmistettava, että arvio hyödynnettävissä olevista kalastusmahdollisuuksista perustuu luotettaviin ja tunnetusti päteviin tieteellisiin lausuntoihin, jottei ole vaaraa paikallisten kalakantojen tuhoutumisesta. Afrikan ja Tyynen meren valtioiden kanssa tehdyissä sopimuksissa huomattava osa EU:n taloudellisesta korvauksesta on tarkoitettu nimenomaan kalavarojen kestävän hoidon ja hyvän hallinnon periaatteeseen perustuvien kansallisten kalastuspolitiikkojen tukemiseen.

EU:lla on nykyään 16 voimassa olevaa kalastuskumppanuussopimusta, joiden nojalla yhteisön laivastolla on oikeus hyödyntää kalavaroja, joita kumppanit eivät syystä tai toisesta voi tai aio hyödyntää.

EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan on oltava johdonmukaisia, toisiaan täydentäviä ja koordinoituja siten, että ne myötävaikuttavat yhdessä köyhyiden vähentämiseen maissa, joissa on hyödynnettäviä kalavaroja ja jotka sitoutuvat huolehtimaan siitä, että näitä kalavaroja hyödynnetään kestäväällä tavalla ja että paikallisyhteisöjä kehitetään.

Euroopan parlamentin rooli ehdotuksen käsittelyssä

Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä Euroopan parlamentin toimivalta laajeni kalastuskumppanuussopimukseen liittyvissä asioissa. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti Euroopan parlamentilta on saatava etukäteen hyväksyntä sopimuksen tekemiseen. Tämä menettely korvaa aikaisemman yksinkertaisen kuulemismenettelyn.

Euroopan parlamentin ja komission välisistä suhteista tehdyn puitesopimuksen 19 artiklassa¹ määrätään, että "Kansainvälisten sopimusten osalta, kauppasopimukset mukaan lukien, komissio tiedottaa parlamentille selkeästi ja viipymättä sopimusten valmisteluvaiheessa sekä kansainvälisiä neuvotteluja käytäessä ja päätökseen saatettaessa. Tiedottamisen piiriin kuuluvat neuvotteludirektiivien luonnokset, hyväksytyt neuvotteludirektiivit sekä tämän

¹ EUVL C 117 E, 18.5.2006, s. 123.

jälkeisten neuvottelujen käyminen ja niiden saattaminen päätökseen". Mainitut tiedot "toimitetaan parlamentille riittävän ajoissa, jotta tämä voi halutessaan ilmaista näkemyksensä asiasta ja komissio voi ottaa asianmukaisesti huomioon parlamentin näkemykset siltä osin kuin se on mahdollista". Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 10 kohdassa määrätään selkeästi, että "Euroopan parlamentille tiedotetaan välittömästi ja täysimääräisesti menettelyn kaikissa vaiheissa". Tämä määräys on siis pantava täysimääräisesti täytäntöön, kuten vaaditaan myös Euroopan parlamentin ja komission välisiä suhteita koskevan puitesopimuksen tarkistamisesta 9. helmikuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman 3 kohdan h alakohdassa¹.

EY:n/EU:n ja Salomonsaarten väliset kumppanuussopimukset

Euroopan yhteisö ja Salomonsaaret allekirjoittivat helmikuussa 2004 kolmevuotisen kalastuskumppanuussopimuksen, joka tuli voimaan 9. lokakuuta 2006. Tämä sopimus, joka on nyt määrä kumota ja korvata uudella tarkistetulla versiolla (käsiteltävänä oleva ehdotus), kuuluu kolmen Keski- ja Länsi-Tyynenmeren alueen sopimuksen joukkoon, joihin kuuluvat myös Kiribatin ja Mikronesian kanssa tehdyt kumppanuussopimukset.

Euroopan yhteisö ja Salomonsaaret ovat neuvoston komissiolle antaman valtuutuksen perusteella neuvotelleet uudelleen kalastuskumppanuussopimuksesta ja parafoineet uuden kumppanuussopimuksen 26. syyskuuta 2009. Sopimus, johon kuuluu pöytäkirja ja sen liitteet, on tehty kolmeksi vuodeksi, ja sen voimassaoloa voidaan jatkaa.

Jotta yhteisön alukset voivat jatkaa kalastustoimintaa, molemmat sopimuspuolet parafoivat kirjeenvaihtona tehdyn sopimuksen, jonka mukaan uutta sopimusta sovelletaan väliaikaisesti 9. lokakuuta 2009 alkaen aina uuden sopimuksen voimaantuloon asti. Neuvosto hyväksyi päätöksen tästä väliaikaisesta soveltamisesta 11. kesäkuuta 2010.

Neuvosto hyväksyi 3. kesäkuuta 2010 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 3 kohdan nojalla myös säännöt jäsenvaltioiden kalastusmahdollisuuksien jakoperusteista uuden kumppanuussopimuksen voimassaoloajaksi sekä sopimuksen väliaikaisen soveltamisen ajaksi.

Alla olevassa taulukossa verrataan alkuperäisen ja uuden sopimuksen ehtoja toisiinsa:

Sopimuksen kesto	3 vuotta, uudistettavissa 9.10.2006–8.10.2009	3 vuotta, uudistettavissa 9.10.2009–9.10.2012
Parafoitu	28. tammikuuta 2004	26. syyskuuta 2009
Sopimustyyppi	Tonnikalan kalastusta koskeva sopimus	Tonnikalan kalastusta koskeva sopimus
Taloudellinen korvaus	400 000 € , josta 30 prosenttia myönnetään Salomonsaarten alakohtaisen kalastuspolitiikan tukemiseen tavoitteena lisätä maan aluevesien kestävyyttä	400 000 € , josta 50 prosenttia myönnetään Salomonsaarten alakohtaisen kalastuspolitiikan tukemiseen tavoitteena lisätä maan aluevesien kestävyyttä
Varustajien vastattavaksi tuleva maksu	35 € pyydettyä tonnia kohti	35 € pyydettyä tonnia kohti
Ennakkomaksut	– Nuottaa käyttävät tonnikala-alukset: 13 000 € vuodessa (viitesaaliit: 371 tonnia) – Pintasiima-alukset: 3 000 € vuodessa (viitesaaliit: 80 tonnia)	– Nuottaa käyttävät tonnikala-alukset: 13 000 € vuodessa (viitesaaliit: 371 tonnia)

¹ Hyväksytyt tekstit P7_TA (2010) 009.

Viitemäärät tonneina	6 000 tonnia/vuosi		4 000 tonnia/vuosi	
PÖYTÄKIRJA				
Kalastusmahdollisuudet				
	Nuottaa käyttävät tonnikala-alukset (2006–2009)	Kurenuottaa käyttävät tonnikala-alukset (2009–2012)	Pintasiima-alukset (2006–2009)	Pintasiima-alukset (2009–2012)
ESPANJA	75 %	75 %	6	-
RANSKA	25 %	25 %	0	-
PORTUGALI	0	0	4	-
YHTEENSÄ	4 alusta	4 alusta	10 alusta	0 alusta

Esittelijän huomautukset

EU:n ja Salomonsaarten välistä kumppanuussopimusta on tarkasteltava eri näkökulmista.

Salomonsaarten yksinomainen talousvyöhyke sijaitsee läntisellä Tyynellämerellä, kalastusalueella, jolla esiintyy eniten tonnikalaa maailmassa.

Salomonsaarten kalastuselinkeinon osuus on lähes 14 prosenttia maan BKT:sta, mikä selittää kalavarojen hyödyntämisen tärkeyden taloudelle. Maan kalatalousministeriön kalatalousalan kehittämiseen osoittama talousarvio on noin 2,5 miljoonaa euroa, josta suurin osa koostuu kolmansien maiden, muiden muassa Uuden Seelannin, Japanin ja EU:n, kanssa tehtyjen sopimusten nojalla saatavista taloudellisista korvauksista.

Tonnikalakalakantojen, varsinkin boniitin, tila Salomonsaarten yksinomaisella talousvyöhykkeellä on yleisesti ottaen tyydyttävä. Euroopan komission ulkopuolisilta konsulteilta tilaamasta arviointikertomuksesta paljastuu kuitenkin, että keltaevätonnikalaa ja isosilmätonnikalaa uhkaa liikakalastuksen vaara.

Olisi syytä kiinnittää huomiota erityisesti myös seuraaviin menettelyllisiin näkökohtiin, jotka aiheuttavat huolta:

1. Edellinen sopimus osoittautui EU:lle taloudellisesti heikosti kannattavaksi, koska sen tuotto oli muiden alueiden tonnikalankalastusta koskevien kalastussopimusten tuottoa alhaisempi.
2. EU ehdottaa tässä uudessa sopimuksessa samaa taloudellista korvausta Salomonsaarille kuin edellisessä sopimuksessa, vaikka kalastuslupia myönnetään vähemmän ja sallittujen saaliiden määrä on pienempi.
3. Laivanvarustajien rahoitusosuutta tarkkailijajärjestelmään on korotettu tuntuvasti, 400 eurosta 1 500 euroon, sopimuksen liitteen VI luvun mukaisesti.
4. Seuranta varten asetettu sekakomitea ei ole kokoontunut, vaikka sen olisi pitänyt niin tehdä edellisen sopimuksen mukaisesti ja vaikka tällaiset kokoukset ovat välttämättömiä, jotta voidaan määritellä keskeiset alakohtaisen yhteistyön alat vastuullisten kalastuskäytäntöjen toteuttamiseksi sopimuksen piiriin kuuluvalla alueella.

On tärkeää myös tuoda esiin tämän sopimuksen seuraavat eittämättömän myönteiset puolet.

1. Yhteisen kalastuspolitiikan uudistamista koskevassa vihreässä kirjassa ja siihen liittyvässä 25. helmikuuta 2010 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa korostetaan, että alueellisen tason yhteistyötä olisi tarkasteltava keinona saavuttaa kestävyys EU:n aluevesien ulkopuolella. EU:n strategiaan kuuluu alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen toimintapuitteiden vahvistaminen kalastuksen hallinnan tehostamiseksi. Sopimuksessa edellytetään yhteistyötä osa-alueen tasolla ja erityisesti Keski- ja Länsi-Tyynenmeren kalastuskomissiossa (WCPFC).
2. Sopimuksen arvioinnin perusteella EU:lle koituu Salomonsaarten kanssa ylläpidettävistä kalastusalan suhteista huomattavia etuja, ja niillä myötävaikutetaan EU:n tonnikalankalastuksen kannattavuuteen Tyynellämerellä 4 000 tonnin (viitearvo) kalastusoikeuksineen, joka on varteenotettava määrä yhteisön teollisuuden ja markkinoiden kannalta. Sopimuksen tarjoama vakaa lainsäädännöllinen ympäristö mahdollistaa edellä mainittujen seikkojen toteutumisen. Lisäksi on varauduttava siihen, että Amerikan trooppisten tonnikalojen suojelukomission (IATTC) itäiselle Tyynellemerelle hyväksymät säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet johtavat kaikkien kurenuottalaivastojen kalastusmahdollisuuksien huomattavaan vähentymiseen itäisellä Atlantilla, minkä vuoksi olisi syytä kehittää vaihtoehtoisia hyödyntämisstrategioita Keski- ja Länsi-Tyynenmeren alueella.
3. Arvioinnissa todettiin myös, että Salomonsaaret tarvitsee valuuttavarantoa makrotaloudellisen vakautensa säilyttämiseksi ja että tämän sopimuksen mukainen pääomanlisäys mahdollistaa Salomonsaarille vähintään kolmeksi vuodeksi taatut tulot, joista osa käytettäisiin kansallisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon tukemiseen.
4. Arvioinnin perusteella esitettyjen suositusten mukaisesti uuteen pöytäkirjaan sisällytettiin tarkistuslauseke (11 artikla), jotta pöytäkirjaa voitaisiin muuttaa, jos sen tekemiseen johtaneissa poliittisissa linjauksissa tapahtuisi merkittäviä muutoksia. Siihen sisällytettiin myös suojalauseke, jonka nojalla EU voisi tietyissä olosuhteissa keskeyttää pöytäkirjan soveltamisen tai tarkistaa taloudellista korvausta Salomonsaarten alakohtaisen politiikan täytäntöönpanon mahdollisen epäonnistumisen vuoksi (7 artiklan 6 ja 7 kohta).

Johtopäätökset

Edellä esitetyn perusteella esittelijä katsoo, että käsiteltävänä oleva ehdotus Euroopan unionin ja Salomonsaarten välisen kalastuskumppanuussopimuksen tekemisestä palvelee molempien sopimuspuolten etua ja suosittelee siksi sen hyväksymistä.

Esittelijä pyytää kuitenkin Euroopan komissiota

- toimittamaan parlamentille sopimuksen 9 artiklassa tarkoitetun sekakomitean kokousten ja töiden johtopäätökset sekä monivuotisen alakohtaisen ohjelman, johon viitataan pöytäkirjan 7 artiklan 2 kohdassa, ja asianomaisten vuosittaisten arviointien tulokset;
- huolehtimaan siitä, että Euroopan parlamentin kalatalousvaliokunnan edustajat saavat osallistua tarkkailijoin sekakomitean kokouksiin ja työhön;

- esittämään Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen sopimuksen täytäntöönpanosta ennen sopimuksen uudistamisesta käytäviä neuvotteluja;
- huolehtimaan siitä, että Euroopan parlamenttia ja neuvostoa kohdellaan tasavertaisesti, kun kyse on oikeudesta saada tietoa selkeästi ja viipymättä ja kun kyse on kaikkien kansainvälisten kalastussopimusten täytäntöönpanon seurannasta ja arvioinnista sekä niiden tarkistamista koskevista neuvotteluista.

Esittelijä huomauttaa, että tämän tiedottamisvelvoitteen oikeusperusta johtuu siitä, että parlamentti ei enää ota pelkästään passiivisesti vastaan tietoa muiden Euroopan unionin toimielinten toimista, vaan sen on nyt mahdollista vaikuttaa komission ja neuvoston päätöksiin ja siten varmistaa osaltaan käsiteltävinä olevien säädösten lopullinen hyväksyntä parlamentin täysistunnossa. Vaatimus parlamentille tiedottamisesta heijastaa myös toimielinten yleistä velvollisuutta tehdä keskenään "vilpitöntä yhteistyötä" Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti.